

С. П. Велчевъ

Гл. прокуроръ при В. К. Сждъ

ВЪРХОВЕНЪ КАСАЦИОНЕНЪ СЖДЪ

(Историческо развитие въ свръзка съ общата система на сждилищата)

СВЕТΟΣЛАВЪ ПЕТРОВЪ ВЕЛЧЕВЪ

Роденъ на 14 юний 1870 г. въ гр. Болградъ, Бесарабия, дето и получилъ срѣдното си класическо образование. Постъпилъ въ 1888 г. на юридическия факултетъ въ Императорския Новоросійски университетъ, завършилъ висшето си образование въ 1892 г., а въ месецъ май следващата година издържалъ успѣшно изпитъ предъ Държавната изпитна комисия. По сждебното ведомство е преминалъ постепенно всички длѣжности: мирови сждия, членъ, прокуроръ и председателъ на окръженъ сждъ, членъ и подпредседателъ на апелативенъ сждъ, началникъ на отдѣление въ Министерството на правосъдието и прокуроръ на отдѣление въ Върховния касационенъ сждъ. На сегашната си длѣжностъ — Главенъ прокуроръ при сжщия сждъ — е отъ месецъ януарий 1920 г.

Презъ 1923 и 1928 г. е издалъ книгитѣ „Ръководство по углавния процесъ“ въ 2 тома и „Прокурорски надзоръ“, а въ разни времена е писалъ много статии по правни въпроси въ разни списания.

Презъ време на войнитѣ, като офицеръ за поръчки и началникъ на сждебното отдѣление

въ Главната квартира е оказалъ голѣмо влияние върху организацията на правосъдното дѣло въ действащата армия и установяването на постоянна и твърда сждебна практика.

Когато преди повече отъ петдесетъ години братскитѣ войски победоносно напредваха въ дълбочината на Балканския полуостровъ, за да изпълнятъ твърдото решение на незабравимия Царь-Освободителъ Александръ II да се тури край на едно позорно робство, търпѣно въ течение на много вѣкове съ удивително равнодушие отъ цѣла просвѣтена Европа, въ тила на армията безшумно се подготвяше бждецето гражданско управление на възраждаща се България. Работата не бѣше лека. Особни мъчности тя срещаше въ областта на правосъдието, тъй като тукъ бѣха нужни подготвени хора, а такива нѣмаше. За това, поставениятъ на чело на гражданското управление князь В. А. Черкасски, следъ като изработилъ доста подробна програма за изпълнение на възложената му работа, намѣрилъ за целесѣобразно първоначално да даде на населението бързъ и близъкъ сждъ съ възстановяване бившитѣ въ турско време сждебни съвети, съставяни изключително отъ мѣстни жители, които при решаването на дѣлата да се ръководятъ отъ сжществуващитѣ закони, а, ако нѣма писанъ законъ, отъ обичая. Фактически възобновенитѣ съвети раздавали правосъдие главно по обичая, по правното чувство на сждиитѣ, или, както се казва въ нѣкои запазили се решения, „въ името на правдата“. Обаче, мисълта да се създаде една свършена сждебна организация не е била изоставена. За това, още въ срѣдата на 1877 г., за уреждане на сждебната организация, билъ назначенъ просвѣтениятъ и съ сериозни познания и подготовка по предмета С. И. Лукьяновъ, а за събиране нужния материалъ по сждоустройството и за изработване основнитѣ начала на гражданския и углавенъ процесъ била образу-